

ת"פ (חדרה) 17369-06-23 - מדינת ישראל ע"י נ' פלוני ע"י

ת"פ (חדרה) 17369-06-23 - מדינת ישראל ע"י נ' פלוני ע"י שלום חדרה

ת"פ (חדרה) 17369-06-23

מדינת ישראל ע"י

ב"כ עו"ד עדי נשר

נגד

פלוני ע"י

ב"כ עו"ד יואב שפרונג

בית משפט השלום בחדרה

[22.12.2024]

כבוד השופט אלכס אחר

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן וזאת במסגרת הסדר טיעון אשר גובש בין הצדדים והוצג בפני ביום 21/3/24. במסגרת הסדר טיעון לא גובשה הסכמה עונשית אלא הוסכם כי ישיבת הטיעונים לעונש תידחה לצורך הפניית עניינו של הנאשם לשירות המבחן, על מנת שיוגש תסקיר בעניינו אשר יתייחס בין היתר, לאור בקשת הסנגור בלבד, לאפשרות של אי הרשעתו (ביטול ההרשעה) וזאת לצורך שילובו בהליך מתאים. המאשימה הודיע במעמד זה כי אין בהמלצה חיובית של שירות המבחן ככל שתתקבל בעניינו של הנאשם כדי להגביל את עמדתה, בדבר הותרת ההרשעה על כנה.

בהתאם לכתב האישום המתוקן הורשע הנאשם בביצוע העבירות הבאות:

תקיפה סתם כלפי בן זוג - עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, איומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, ותקיפת סתם - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין וזאת בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן המתייחסות לאירוע מיום 1/4/23 המתאר את התנהלות הנאשם מול המתלוננות - אשתו ואימא. תסקירי שירות המבחן:

בעניינו של הנאשם הוגשו 3 תסקירים מטעם שירות המבחן התסקיר הראשון הוגש ביום 1/7/24 במסגרתו סקר שירות המבחן את נסיבותיו של הנאשם, הרקע האישי והמשפחתי שלו, את העובדה כי לאחר השירות הצבאי קיבל אישור לשימוש בקנביס רפואי, ובחלוף הזמן הגדיל את כמות הצריכה ותדירותו מעבר לאמור במרשם, התקשה לשמור על יציבות תעסוקתית עבד בעבודות מגוונות. לאחר מעורבותו בעבירות מושא הליך זה, פנה לטיפול פרטי, השתלב בשיחות עם עו"ס פסיכותרפיוסטי, ונמצא בקשר רציף עמה ובטיפול אישי וזוגי.

בחודש דצמבר 2023 פנה לגמילה במרכז לטיפול בהתמכרויות שפועל באופן פרטי, והתרשמות גורמי הטיפול היא כי הנאשם חווה קשיים בניהול רגשות, מחשבות ופעולות, ובמהלך הטיפול גילה מוטיבציה להצליח בו הבין את החשיבות שבשיתוף המחשבה והרגש ועתר גם לקבל עזרה מהזולת.

עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם היום אומנם משתמש בקנבוס אך על פי מרשם ובהתאם למרשם זה בלבד, הנאשם אף הביע רצון להיגמל באופן מוחלט מהתלות בסם.

שירות המבחן בסופו של דבר סבר במסגרת תסקיר זה, כי יש מקום להפנות את הנאשם לטיפול ייעודי לנפגעי התמכרויות, הנאשם אכן הופנה אך לא התייצב, לדבריו בשל כך שחלה באותה העת בוורוס הקורונה (אישור רפואי לא הוגש).

שירות המבחן ציין כי בנסיבות עניין זה ולאור רצונו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי אך מנגד לאור הספקות שעלו, ומאחר ובית המשפט מהווה עבור הנאשם כגורם מדרבן, סבר שירות המבחן כי יהיה זה נכון לדחות את הדיון בעניינו של הנאשם למשך 3 חודשים לתקופת ניסיון במהלכה תיבדק מידת שיתוף הפעולה של הנאשם.

בית המשפט נעתר להמלצת שירות המבחן, ישיבת הטיעונים לעונש נדחתה וזאת לצורך קבלת תסקיר נוסף בעניין הנאשם.

תסקיר נוסף הוגש ביום 14/10/24, במסגרתו סקר שירות המבחן את התנהלות הנאשם בפרק הזמן שחלף ממועד הגשת התסקיר הקודם. שירות המבחן ציין כי הנאשם שולב ביחידה להתמכרויות באור עקיבא, משתף פעולה, ובדיקות השתן אותן הוא נותן, נמצאו נקיות פרט לשימוש בקנבוס מתוקף הרישיון בו אוחז הנאשם.

שירות המבחן אף שוחח עם המתלוננת במהלך תקופת דחייה זו והיא שללה התנהגות אלימה מצד הנאשם.

להתרשמותה הליכי הטיפול מסייעים לנאשם בווסות הרגשי ובהעלאת יכולותיו לתפקד באופן סבילי והיא מברכת על כך. עוד נטען כי בני הזוג אמורים לגור בעיר אחרת וזאת לאור תפקידה של המתלוננת בצבא.

שירות המבחן המליץ במסגרת תסקיר זה על הטלת צו מבחן, למשך 12 חודשים וזאת לצורך המשך שילובו של הנאשם במסגרת טיפולית מתאימה.

במקביל, המליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

באשר לסוגיית ההרשעה - שירות המבחן המליץ לסיים את ההליך המשפטי על דרך ביטולה וזאת על מנת לחזק לנאשם את התחושה שהוא אכן עלה על דרך המלך והותרת ההרשעה על כנה תפגע בדימוי העצמי שלו, כאדם שומר חוק, ועלולה אף לפגוע באפשרויות התפתחותו.

עם זאת, ציין שירות המבחן שלא הוצגו בפניו מסמכים שיש בהם ללמד כי הרשעתו של הנאשם בדין תפגע בו באופן קונקרטי.

בדין שהתקיים בפני במעמד הצדדים ביום 28/10/24 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש. עם זאת, סברתי כי יהיה זה נכון, טרם מתן גזר הדין, לבקש משירות המבחן להגיש תסקיר נוסף בעניינו של הנאשם וזאת על מנת לאמוד את המשך שילובו והשתלבותו בהליך הטיפול לרבות העתקת מקום מגוריו.

ביום 11/12/24 הוגש תסקיר שלישי בעניינו של הנאשם מטעם שירות המבחן, ממנו עולה כי נעשה ניסיון לשילוב הנאשם במסגרת טיפולית, במרכז "חוסן" בעיר אילת, כך גם במסגרת טיפולית אחרת מטעם שירות המבחן, אולם הנאשם בסופו של דבר לא שולב במסגרות אלה בשל נסיבות שונות כפי שהדבר עולה בתסקיר. שירות המבחן התרשם כי הנאשם אמביוולנטי ביחס להגדרת ומיקוד צרכיו הטיפוליים.

שירות המבחן שוחח פעם נוספת עם המתלוננת אשר שללה אירועי אלימות ומסרה כי בכוונת בני הזוג למקד את הקשר הזוגי, כיום היא חווה אדם שקול ומשתף אותה בקשייו ומצליח לווסת את דחפיו. שירות הבחן שוחח אף עם אימא של המתלוננת שלדבריה הנאשם כיום מפגין בשלות ומחוייב לזוגיות עם בתה. היא אף שללה אירועי אלימות נוספים מצידו וזאת עוד ממועד ביצוע העבירות מושא הליך זה.

שירות המבחן דיווח כי לנאשם לא נפתחו תיקים חדשים כלשהם גם לא תיקי מב"ד אך לאור האמביוולנטיות שמגלה הנאשם בדבר הצורך בהתערבות טיפולית ובהעדר השתלבותו בתוכנית טיפולית מגובשת, התקשה שירות המבחן, לחזור על המלצתו כפי שזו באה לידי ביטוי בתסקיר הקודם ביום 14/10/24.

במצב דברים זה ולאור העובדה שהנאשם עדיין משתמש בסם מסוג קנביס, בהיתר וברישיון כדין, אך מנגד לא מצליח להשתלב בהליך גמילה, ציין שירות המבחן כי ככל שהנאשם ירצה לעשות שינוי משמעותי בחייו במובן זה שיבחר לעבור הליך גמילה בחסות שירות המבחן הרי ששירות המבחן יהיה נכון להמשיך ללוות אותו בהליך זה, ולצורך כך יש צורך לדחות את עניינו של הנאשם לתקופת דחייה נוספת של 3 חודשים.

ביום 15/12/24 הודעתי לצדדים, באמצעות מזכירות בית המשפט, כי שירות המבחן הגיש תסקיר בעניינו של הנאשם אולם עד נכון למועד זה, לא הוגשה הודעה או בקשה כלשהי מטעם הצדדים, ועל כן אני יוצא מנקודת הנחה כי הנאשם מבקש לסיים את ההליך מבלי ששיבת הטיעונים לעונש תידחה פעם נוספת וזאת לצורך שילובו בהליך טיפולי בחסות שירות המבחן.

טיעוני הצדדים לעונש:

ביום 28/10/24 נשמעו בפני טיעוני הצדדים לעונש. המאשימה הדגישה במסגרת טיעוניה את חומרת מעשיו של הנאשם, את הפגיעה בערכים המוגנים, ומידת הפגיעה בהם ולעמדתה מתחם העונש ההולם ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, מתחם זה נתמך בפסיקה אשר אוזכרה בטיעוניה לעונש.

המאשימה הדגישה בטיעוניה את הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, בהן גילו של הנאשם, העובדה כי עסקין בנאשם נטול הרשעות קודמות, התייחסות שירות המבחן והמלצתו כפי שהדבר בא לידי ביטוי בשני התסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם, (התסקיר השלישי הוגש לאחר שמיעת הטיעונים לעונש וממועד הגשתו המאשימה לא הגישה תגובה כלשהי), ובנסיבות אלה ציינה כי משלא עבר הנאשם הליך טיפול משמעותי, הרי שהמלצת שירות המבחן אינה מצדיקה סטיה ממתחם הענישה שהוצג על ידה ולפיכך ביקשה המאשימה לדחות את המלצת שירות המבחן, להותיר את ההרשעה על כנה, שכן לעמדתה נסיבותיו של הנאשם לא עומדות בקריטריונים כפי שנקבעו בפסיקה לעניין זה, להטיל על הנאשם עונש מאסר של מספר חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות לצד ענישה צופה פני עתיד בדמות מאסר על תנאי וקנס.

מנגד, ב"כ הנאשם הדגיש את ניסיונותיו של מרשו להיגמל מהשימוש בסם, את לקיחת אחריותו ביחס לעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, את שיתוף הפעולה שלו מול שירות המבחן, וכן את העובדה כי הנאשם משתלב ביחידה להתמכרויות ואף נטל חלק פעיל במפגשים של אלוהוליסטים אנונימיים בעיר חדרה, עוד נטען כי מיום ביצוע העבירות לא נזקפו לחובתו אירועים כלשהם ויש בנסיבות אלה כדי להלום את הקריטריונים כפי שנקבעו בהלכת כתב כך שההליך בעניינו יסתיים באי הרשעתו בדיון לצד אימוץ המלצות שירות המבחן, (ב"כ הנאשם לא התייחס לעמדת שירות המבחן כפי שזו באה לידי ביטוי בתסקיר האחרון חרף ההזדמנות שניתנה לו). הנאשם אף הוא ביקש לומר את דבריו כדלהלן: "אני רוצה להגיד שמאז המקרה הזה אני ובת זוגתי לקחנו את זה יותר קדימה הצעתי לה נישואים ואנו במעבר לאילת ובעתיד אני רוצה ללמוד כרגע עוד שבועיים אני זומנתי לשירות מילואים.

לגבי ההליך הטיפולי, אני מטופל בקנביס רפואי, נכנסתי אחרי המקרה לגמילה והצלחתי במשך חודש לא להשתמש בסמים, היום אני מצליח לשלב זאת רק בערבים ואני מחזיק עבודה ובית. אני הייתי בקבוצה של מכורים אנונימיים ואני עדיין מטופל שם. לגבי צו של"צ אני אגיע מאילת לפה לבצע אותו. שכרנו כבר דירה באילת יום ראשון אנו עוברים לגור שם".

דיון והכרעה:

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו-40ה' לחוק.

אין צורך להכביר מלים אודות חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם גם לאחר תיקון כתב האישום שכן עסקינן בעבירות פיזיות ומילוליות כלפי שתי מתלוננות אשתו ואימא. מעשי האלימות נעברו כלפי אשתו, שהינה בת זוגו, והפסיקה לא אחת הדגישה כי יש לראות בעבירות שנעברות כנגד בני המשפחה, חומרה יתרה.

כאמור העבירות אותן ביצע הנאשם הופנו כלפי בני משפחתו במעשיו פגע הנאשם בכבודו ובזכותו לביטחון ולהגנה של המתלוננות, כך גם בשלמות גופו. לא אחת נקבע כי ריב בין בני זוג עלול אף להסלים ולהוביל לתוצאות קשות עוד יותר מאלה המפורטות בכתב האישום. לעניין זה, אפנה לע"פ 6758/07 פלוני נ' מ"י, שם נקבע לעניין זה כדלהלן:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטנים או כלפי בת זוג."

וכן לרע"פ 5227/20 אומר נ' מ"י (6/8/20) שם חזר וקבע כב' הש' אלרון:

"בית משפט זה שב ועמד על חומרת עבירות האלימות שבהן הורשע המבקש, ועל הגישה המחמירה שיש לנקוט בה כלפי מבצעה."

כך למשל, ציינתי ברע"פ 2486/19 נאטור נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.4.2019):

"עבירות אלימות נגד בן זוג פוגעות בשלמות גופו של בן הזוג, בביטחונו, בכבודו ובשלמות חייו. יש לייחס לעבירות אלו חומרה יתירה, באשר ככלל הן מתרחשות בין כתלי הבית באופן הסמוי מן העין, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים בין בני הזוג, ולעיתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בן או בת הזוג."

לעניין זה ראו גם רע"פ 3719/21 פלוני נ' מדינת ישראל (07.06.21):

"זה לא כבר, עמדתי על הפסול שבתופעת האלימות בתוך התא המשפחתי, ההרס שיכול להיגרם בעקבותיה, ובפרט הפגיעה בתחושת הביטחון של יושבי הבית, כבודם ושלמות גופם (רע"פ 538/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.2.2021))."

וכן ברע"פ 538/21 פלוני נ' מדינת ישראל (04.02.21):

"תופעת האלימות במשפחה היא תופעה נפסדת הפוגעת פגיעה קשה בתחושת הביטחון, כבודן ושלמות גופן של נשים, בתוך ביתם, מבצרם. בנסיבות העניין, משתקפת אף חומרה יתרה כשהמבקש תקף את בתו, תוך שניצל את כוחו - בעוד שבתפקידו כהורה עליו להיות למגן לבני ביתו. בהתאם לכך, נדרשת ענישה מוחשית, אשר יש בה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים מנקיטת אמצעי אלימות כלפי בני משפחתם (רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.1.2021))."

באשר למדיניות הענישה הנוהגת, בפסיקה נקבע מנעד רחב של מתחם עונש הולם לעבירות בהן הורשע הנאשם וכל מקרה ומקרה נבחן לגופו על פי נסיבותיו. כך שאכן לעיתים ובהתאם לנסיבות ניתן לקבוע כי מתחם העונש ההולם יכול וינוע בין מספר חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה צופה פני עתיד ובמקרים חריגים בשל שיקולי שיקום ובהסתמך על עמדת שירות המבחן ניתן גם לאמץ מתחם ענישה נמוך יותר במובן זה שעל הנאשם יוטלו צווי של"צ וצו מבחן תחת עונש המאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות.

כאמור, סעיף 40ד לחוק העונשין, מתיר לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום. בענייננו, אני ער לעמדת שירות המבחן כפי שזו מצאה את ביטויה בתסקיר האחרון שהוגש בעניינו של הנאשם אולם אני עדיין סבור שיש מקום לאפשר לנאשם, לתקן את דרכיו במובן זה שתיוותר בפני האפשרות להשתלב בהליך מתאים מטעם שירות המבחן לצד ריצוי צו של"צ, כאשר במקביל יוכל הוא להשלים את הליך המעבר לעיר אילת, לחזק את הקשר הזוגי עם המתלוננת, וזאת כאמור גם לאור עמדתה, להשתלב בשוק העבודה, ולקיים אורח חיים נורמטיבי וחיוני. שיקול זה לטעמי נותן גם מענה לאינטרס הציבורי שאף הוא יצא נשכר ככל שהנאשם ימשיך לקיים אורח חיים נורמטיבי, חוקי ופרודוקטיבי.

באשר לסוגיית ביטול ההרשעה, אני סבור שנסיבותיו של הנאשם אינן עונות על הקריטריונים כפי שנקבעו בפסיקה ולעניין זה ראו ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מ"י, במסגרת הלכה זו נקבעו השיקולים העיקריים אותם ישקול בית המשפט בבואו לבחון את שאלת ההימנעות מההרשעה ולאחר שבחנתי את הקריטריונים שנקבעו בפסיקה באתי לכלל מסקנה שנסיבותיו של הנאשם לא עומדים בקריטריונים אלה וודאי כשבפני הוגש התסקיר האחרון של שירות המבחן שלא תומך בבקשה של ביטול ההרשעה.

באשר לנסיבות שאינן כרוכות בביצוע העבירה לקחתי בחשבון כי הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן, חסך זמן שיפוטי יקר, לקח אחריות מלאה על מעשיו, היום הקשר בינו לבין המתלוננת, טוב ויציב, ממועד ביצוע העבירות לא נזקפו לחובתו אירועים נוספים כלשהם, הוא העתיק את מקום מגוריו לעיר אחרת, מקיים אורח חיים נורמטיבי שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן בהחלט טוב, וכפי שציינתי לעיל אני ער לעמדת שירות המבחן כפי שבאה לידי ביטוי בתסקיר האחרון, אולם אני עדיין סבור שהנאשם יכול לקיים אורח חיים נורמטיבי ומאוזן בפיקוח שירות המבחן כך שיוקנו לו הכלים המתאימים והוא ירצה את עונשו באמצעות צו של"צ, שיהיה בו כדי לתרום תרומה קונקרטית לקהילה.

התרשמתי שההליך המשפטי, היווה אמצעי משמעותי ומרתיע עבור הנאשם, ואף הקנה לו את הכלים המתאימים להתנהלות נכונה בעתיד.

בנסיבות אלה אני סבור שיש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם שאוזכר על ידי לעיל, וזאת בשל שיקולי שיקום, ולאור עמדת שירות המבחן כפי שבאה לידי ביטוי בתסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם (תסקיר מיום 1/7/24 ו- 14/10/24) כאשר האיזון יתבטא בהותרת ההרשעה על כנה מחד, ומתן הזדמנות לנאשם להמשיך ולקיים אורח חיים חיובי, לצד צוו של"צ וצו מבחן, כאשר במידה והנאשם לא יקיים את אחד הצווים כנדרש, ניתן יהיה להחזיר את עניינו לבית המשפט לצורך מתן גזר דין מחדש.

משכך ולאור כל האמור לעיל אני מטיל בזאת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

2. צו מבחן למשך 12 חודשים .

צווים אלה יבוצעו ויפקחו ע"י שירות המבחן וככל שהנאשם לא יקיים תנאי מתנאי צווים אלה, ניתן יהיה להגיש בקשה לביטולם, במקרה שכזה עניינו יוחזר לבית המשפט לצורך מתן גזר דין חדש.

3. מאסר על תנאי של 4 חודשים למשך 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה על כל עבירת אלימות פיזית או מילולית כלפי הגוף והרכוש שעונשה שנתיים מאסר ומעלה ויורשע בה על פי חוק העונשין.

4. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך של 8,000 ₪, לפיה יתחייב להימנע מלעבור במשך 3 שנים מהיום על כל עבירת אלימות פיזית או מילולית כלפי הגוף והרכוש שעונשה שנתיים מאסר ומעלה ויורשע בה על פי חוק העונשין. שירות המבחן יגיש לבית המשפט תוכנית של"צ תוך 45 ימים מהיום. תשומת לב לכך שהנאשם מתגורר היום בעיר אילת.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"א כסלו תשפ"ה, 22 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.